

Дело C-356/05

Elaine Farrell
срещу
Alan Whitty и др.

(Преюдициално запитване, отправено от High Court (Ирландия))

„Задължителна застраховка „Гражданска отговорност“ по отношение на моторните превозни средства — Директиви 72/166/ЕИО, 84/5/ЕИО и 90/232/ЕИО — Вреди, причинени на пътниците в превозно средство — Част от превозно средство, неприспособена за превоз на седящи пътници“

Заключение на генералния адвокат г-жа С. Stix-Hackl, представено на 5 октомври 2006 г. I - 3070
Решение на Съда (първи състав) от 19 април 2007 г. I - 3093

Резюме на решението

1. *Сближаване на законодателствата — Застраховка „Гражданска отговорност“ за моторни превозни средства — Директива 90/232 (член 1 от Директива 90/232 на Съвета)*

2. *Сближаване на законодателствата — Застраховка „Гражданска отговорност“ за моторни превозни средства — Директиви 72/166, 84/5 и 90/232*
(член 1 от Директива 90/232 на Съвета; Директиви 72/166, 84/5 на Съвета)
3. *Актове на институциите — Директиви — Непосредствено действие*
(член 249, трета алинея ЕО; член 1 от Директива 90/232 на Съвета)

1. Член 1 от Трета директива 90/232/ЕИО за сближаване на законодателствата на държавите-членки относно застраховките „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства следва да се тълкува в смисъл, че не допуска национална правна уредба, според която задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ по отношение на моторните превозни средства не покрива отговорността за телесни повреди, причинени на лица, пътуващи в част от моторно превозно средство, която не е нито проектирана, нито оборудвана със седалки за пътници.

ничения на задължителната застраховка по отношение на пътниците.

(вж. точки 29 и 36; точка 1 от диспозитива)

Тъй като от една страна възможността за дерогация от задължението за защита на пострадалите от произшествия е определена и ограничена в общностното право и от друга страна, постигането на целите на общностната правна уредба изисква еднакъв подход на общностно равнище спрямо застрахователното покритие на пътниците, държавите-членки не могат да въвеждат допълнителни огра-

2. Директиви 72/166, 84/5 и 90/232 относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, свързани със застраховките „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни средства, не целят да хармонизират режима на гражданска отговорност в държавите-членки и при сегашното състояние на общностното право, последните остават свободни да определят режим на гражданска отговорност, приложим към произшествията, причинени при използването на превозни средства. Държавите-членки обаче са длъжни да гарантират, че гражданската отговорност, възникваща по тяхното национално право, е покрита от застраховка съобразно разпоредбите на трите горепосочени директиви.

Държавите-членки трябва освен това да упражняват правомощията си в тази област, като спазват общностното право, и по-специално член 1 от Трета директива; националните разпоредби, които уреждат обезщетението за произшествия, причинени при използването на превозни средства, не могат да лишат този член от неговото полезно действие.

Следователно национална правна уредба, формулирана чрез общи и абстрактни критерии, не може да лиши или ограничи несъразмерно обезщетението, което се полага на пътник, само поради това че последният е допринесъл за настъпването на вредите. Всъщност само при изключителни обстоятелства, след индивидуална преценка и при спазване на общностното право размерът на таква обезщетение може да бъде намален.

(вж. точки 33—35)

3. Член 1 от Трета директива 90/232 относно сближаването на законодателствата на държавите-членки, свързани със застраховките „Гражданска отговорност“ при използването на моторни превозни сред-

ства, отговаря на всички необходими условия, за да има непосредствено действие, и следователно предоставя на частноправните субекти права, на които те могат да се позовават непосредствено пред националните съдилища. Задача на националния съд е обаче да провери дали позоваване на тази разпоредба може да се извърши по отношение на организация като Motor Insurers Bureau of Ireland.

Всъщност позоваване на директива не е възможно срещу частноправни субекти, докато това може да стане спрямо държави, независимо от това в какво качество действат — като работодател или като публичен орган. Организация, на която независимо от правната форма е възложено предоставянето на услуги в обществен интерес по силата на акт на публичен орган и под неговия надзор и която поради тази причина разполага с много по-широки правомощия в сравнение с правилата, приложими към отношенията между частни лица, спада към правните субекти, на които могат да бъдат противопоставени разпоредбите на директива с непосредствено действие.

(вж. точки 40 и 44; точка 2 от диспозитива)